

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIEDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 93 (392)

Wrocław, wtorek 22 kwietnia 1947 roku.

Cena 3 złote

Budujemy

Z ogólnej sumy przeznaczanej na realizację planu inwestycyjnego w całym kraju, na cele inwestycji przemysłowych na Ziemiach Odzyskanych przeznaczone zostało 8,6 miliarda zł.

Przemysł węglowy, przodujący w całym naszym życiu gospodarczym uzyska największe kwoty również, na inwestycje na Ziemiach Odzyskanych, Zjednoczenia Zabrskie i Gliwickie figurują w planie z sumami powyżej pół miliarda zł., z przeznaczeniem — na rozbudowę kopalni, maszyny górnicze, kopalniane, rozbudowę koksowni itp. Zjednoczenie Dolno-Sląskie otrzyma na te same cele ok. 350 milj. zł.

Pracę wszystkie posiadane przez nas kopalnie węgla brunatnego i brykietownie znajdują się na Ziemiach Odzyskanych. Przejelśmy tam 10 kopalni i 6 brykietowni. Pozycja 100 milj. zł. na inwestycje tegoroczne pozwoli w rb. na uruchomienie ostatnich 3 kopalni i 3 brykietowni dotychczas nieczynnych.

Hutnictwo, stojące na drugim miejscu wśród gałęzi przemysłu polskiego, zainwestuje na Ziemiach Odzyskanych w hucie Gliwice, Zabrze, „Stołczyn“ k. Szczecina i „Borek“ — razem około 520 milj. zł.

Dział taboru kolejowego wysuwa się na czoło w przemyśle metalowym na Ziemiach Odzyskanych. Wrocławskie „Pa-Fa-Wag“ i Zaodrzańskie Zakłady w Zielonej Górze wybudują ogromną większość zaplanowanych wagonów towarowych, cystern, chłodni. Będzie to wymagało poważnych nakładów w tych fabrykach.

Elektrotechnika; w Gliwicach powstanie nowa fabryka izolacji elektr., w Świdnicy — wytwórnia elektrotechniki samochodowej. W Dzierżonowie rozpoczynamy budowę radioodbiorników i produkujemy już lampy radiowe. Tegoroczne inwestycje w tej fabryce pochłonią 47 milj. złotych.

Na ziemiach Odzyskanych przewiduje się również poważne inwestycje w dziedzinie energetyki. Kompletnie urządzoną siłownię otrzyma Gorzów, kosztem 61 milj. zł. Elektrownia „Ołowianka“ będzie odbudowana w Gdańsku. Dolnośląskie Zjednoczenie Energetyczne zainwestuje 300 milionów zł., Zjedn. Energetyczne Okręgu Pomorza Zachodniego — 128 milj. zł., Okręgu Mazurskiego — 86 milj. zł. Dolny Śląsk połączony zostanie z Górnym, kosztem 200 milj. zł. — 120 km linią przesyłową wysokich napięć, tzw. „Szybną Śląską“ Czechnica — Zdzeszowice.

W ramach inwestycji przemysłu chemicznego, odbudowana będzie fabryka związków azotowych „Borek“. „Przemysł Arsenowy Nowy Stół“ dokona modernizacji działu arseniku.

Prace ministrów trwają

MOSKWA (obsł. wł.). W dalszym ciągu obrad ministrowie spraw zagranicznych Czterech Mocarstw uzgodnili osiem punktów traktatu pokojowego z Austrią. 11 punktów zostało odesłanych do rozpatrzenia przez zastępców ministrów, 9 zaś uległo zawieszeniu.

Dyskutowano również na temat przyszłych granic, odszkodowań i mienia niemieckiego w Austrii.

Zastępcy ministrów uzgodnili sprawy repatriacji polskiej, czeskiej i węgierskiej. Ustalono także, że w 90 dni po zawarciu traktatu pokojowego wojska okupacyjne opuszczą Au-

strię a podział na strefy zostanie zniesiony.

Zastępcy ministrów uzgodnili również sprawę granic z Jugosławią, oraz długów i wymiany obcych walut.

W dalszym ciągu ministrowie omawiać będą sprawę traktatu pokojowego z Austrią. Panuje mniemanie, że zawarcie traktatu pokojowego z Austrią może być przygotowane już w niedługim czasie.

25 kwietnia mija termin

WARSZAWA (obsł. wł.). Dnia 25 kwietnia, to jest w piątek mija ostatni dzień działania ustawy amnestyjnej.

W związku z tym Związek Nauczycielstwa Polskiego zwrócił uwagę na fakt, że istnieją jeszcze czynniki, które pragną wykorzystać brak uświadomienia politycznego nie tylko wśród młodzieży gimnazjalnej, ale i wśród akademickiej.

Wobec powyższego Związek Nauczycielstwa Polskiego należy obowiązek organizacyjny na wszystkich swoich członków przeprowadzenia akcji uświadamiającej o konieczności ujawnienia się i skorzystania z dobrodziejstwa amnestii w chwili gdy ona jeszcze obowiązuje. Należy pamiętać o tym, że amnestia jest aktem łaski udzielonym przez Rząd Polski i przebaczącym tym wszystkim, którzy pragną podjąć współpracę dla dobra kraju.

Konfiskata kont hilerowskich

LONDYN (obsł. wł.). Minister dla spraw okupacji Niemiec i Austrii Hynd złożył w Izbie Gmin oświadczenie, że w Niemczech skonfiskowano konta bankowe wybitnych hitlerowców, wśród których znajdują się konta: Ribbentropa w wysokości 690 tysięcy marek, Papena — 721 tysię-

cy marek, Rosenberga 657 tysięcy marek, Keitla 1 milion 45 tysięcy marek, Doenitza 153 tysiące marek i Goeringa — 4 miliony marek.

Co do zrobienia użytku z tych pieniędzy, które zatrzymane zostały za zgodą czterech mocarstw, to nie powzięto jeszcze decyzji. Widzimy jednak, że hitlerowcom nieźle się powodziło w ciężkich czasach wojny.

W drugą rocznicę

WARSZAWA (obsł. wł.). W drugą rocznicę układu o przyjaźni pomiędzy Polską a Związkiem Radzieckim premier Rządu Polskiego Cyrankiewicz wysłał do generalissimusa Stalina depezę, w której, między innymi, zaznacza, że szlachetne poparcie, jakiego Związek Radziecki udzielił Polsce w sprawie granic naszych na Odrze i Nysie jest jeszcze jednym dowodem nie tylko przyjaźni pomiędzy obu narodami, ale i trwałego dążenia Związku Radzieckiego do utrwalenia pokoju i troski o jego umocnienie.

Bidault przybędzie do Warszawy

WARSZAWA (obsł. wł.). Minister spraw zagranicznych Francji Bidault zatrzyma się w drodze powrotnej w Warszawie. W czasie pobytu swego minister Bidault uda się do ambasady Francuskiej, gdzie spędzi kilka godzin.

W Raciborzu powstanie fabryka elektrod.

Cukrownictwo uruchomi 7 nieczynnych dotychczas cukrowni, m. in. Kluczewską, dzięki której można będzie wykorzystać potencjał produkcyjny plantacji buraka cukrowego na Pomorzu Zachodnim. Pozostałe cukrownie, to: Cerekiew, Łagiewniki, Klecina, Noskowice, Piotrkowice i Pietrzykowice. Fabryka butanolu projektowana jest w Raciborzu.

Śmierć króla Christiana

KOPENHAGA (obsł. wł.). Wczoraj zmarł król duński Christian. Zmarły król liczył 71 lat i panował w Danii przez 35 lat. Na tron wstąpił w roku 1912.

Następcą będzie wnuk jego księżę

Fryderyk. Śmierć króla Christiana okryła żałobą kraj, gdyż był on szanowany za jego nieugiętą postawę wobec Niemców w okresie okupacji, wykazującą wielki patriotyzm.

Milion złotych padło na nr. 67981

WARSZAWA (obsł. wł.). W dniu wczorajszym odbyło się ósme z kolei ciągnięcie Loterii Państwowej.

Ciągnięcia dokonały dwie sierotki Bronia i Hania.

Regulamin przewidywał, że posiadacz tego losu, na który jako pierwszy padnie wygrana 2 tysiące zło-

tych, otrzyma zamiast 2 tysięcy 1 milion złotych.

Według nieoficjalnych wiadomości tym razem los padł na numer 67981.

Zaraz po ciągnięciu stwierdzono że numer ten został sprzedany w jednej z kolektur w Łodzi.

Ósmym z kolei „milionerem“ jest więc ktoś, kto nabył los w Łodzi.

miach Odzyskanych.

W papiernictwie na czoło wysuwa się odbudowa fabryki celulozy w Krapkowicach, zakładów w Czulowie, Głucholazach i Jeleniej Górze.

Tegoroczne inwestycje w ośrodku hutnictwa szklanego — Pieńsku — pozwolą na uruchomienie produkcji 25 milionów butelek rocznie i dużej ilości szkła oświetleniowego posiadającego możliwości eksportowe.

Przed dniem 1 Maja

WARSZAWA (B. I.). W związku ze zbliżającym się uroczystym obchodem Święta 1-go Maja, Zarząd Główny Polskiego Związku b. więźniów Politycznych rozesłał do wszystkich Okręgów Związku okólnik, w którym między in. czytamy:

„Specjalnie w chwili obecnej, kiedy międzynarodowy faszyzm oraz przyjaciele Hitlera chcą ze szkodą naszą budować nowe faszystowskie Niemcy — my byli więźniowie wraz z całym narodem winniśmy stanąć mocno na straży naszych granic, oraz po przez hasła, wołające z naszych transparentów winniśmy dać mocną odpowiedź na nieczne poczynania.

Starodawnych naszych Ziemi Piastowskich, odzyskanych i tak krwawo wywalczonych przez polskiego żołnierza, nie oddamy, od granic nad Odrą i Nysą nie odstąpimy!

My, byli więźniowie, po przez swój masowy udział w Święcie 1-go Maja, przez stanięcie w szeregach armii pracy, zadokumentujemy silną wolę odbudowy naszej Ojczyzny.

W rezolucji, ogłoszonej na Kongresie Międzynarodowej Federacji b. Więźniów Politycznych w Paryżu, wręczonej w imieniu 18-tu narodów, zrzeszonych w FIAPP, Konferencji

4-ch Mocarstw w Moskwie, byli więźniowie żądają użycia wszelkich sił, by ofiara wielu dziesiątków milionów bohaterów i męczenników nie była daremna, oraz „zniszczenia istniejących jeszcze korzeni jawnego czy zamaskowanego faszyzmu na całym świecie.

Byli więźniowie nie dopuszczają do tego, by ci, którzy ponoszą odpowiedzialność za zbrodnie oraz zniszczenia i ruiny w całej Europie, mogli obecnie korzystać z zaufania lub połażania, którego w nich nie usprawiedliwia zarówno ich przeszłość jak i obecna działalność“.

Sieroty pojedą na kolonię

WARSZAWA (B. I.). Prace Rady Opieki Społecznej Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych weszły w dalsze etapy realizacji. Pomoc materialna i lecznicza obejmuje coraz więcej b. więźniów politycznych i pozostałych po nich rodzin. Liczba stypendystów wzrosła z 800 na 1200.

Zjazd delegatów wojewódzkich Rady Opieki Społ. wykazał nasilenie pracy społecznej we wszystkich Okręgach.

Zwiększone o 30% subsydia rozdzielono na fundusze:

społeczno-wychowawczy — na świetlice i przedszkola,
profilaktyczno-zdrowotny — na domy wypoczynkowe i kolonie,

leczniczy — na szpitale i sanatoria,
stypendialny oraz zapomogowy.

Rada Opieki Społecznej dąży do zapewnienia wszystkim podopiecznym dzieciom wyjazdu na kolonie letnie. Nawiązany został w tym celu ścisły kontakt z Komitetem Koordynacyjnym Pomocy Dziecku. Kolonie organizowane będą przy Okręgach Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych oraz centralnie w okolicach podgórskich i nad morzem. B. Więźniowie polityczni będą mogli korzystać z najlepszych uzdrowisk.

Zarząd Główny Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych przekazał dom wypoczynkowy „Gdyniankę“ w Kudowej — Zdroju Radzie Opieki Społecznej, która przygotowuje wczasy dla najbardziej potrzebujących członków Związku.

Konferencja państw Indyjskich

LONDYN PAP. Agencja Reutera donosi z Gwalior, że przemawiając na dorocznej konferencji wszystkich państw indyjskich, wiceprzewodniczący indyjskiego rządu tymczasowego, Pandit Nehru oświadczył, że państwa indyjskie, które nie wejdą obecnie do Zgromadzenia Konstytucyjnego, uważane będą przez Indie jako państwa nieprzyjacielskie.

Dążeniem rządu w chwili obecnej — powiedział Nehru — jest wyzwolenie wszystkich części Indii. Pochód Indii do niepodległości nie zostanie powstrzymany przez żadne przeszkody. Podkreślając, że Liga Muzułmańska nie przystąpiła do Zgromadzenia Konstytucyjnego; Nehru dodał, iż podwoje Zgromadzenia nadal stoją dla Ligi otworem.

Ociemniały powstaniec otrzymał

radioaparat

WARSZAWA PAP. W każdy piątek o godz. 16.30 Polskie Radio nadaje audycje dla chorych, prowadzone przez ks. Rękasa w ramach „Apostolstwa chorych“. Dzięki akcji prowadzonej przy pomocy radia, wielu chorych otrzymało pomoc materialną, czy w formie książek, czasopism, czy radioodbiornika.

Kpt. Jakub Wentraub, który stracił wzrok w czasie Powstania Warszawskiego, zwrócił się do Polskiego Radia z prośbą o odbiornik. Słuchanie radia ulżyłoby ciężkiej doli ocie-

mniałego. W jednej ze swych audycji ks. Rękas skierował do radiosłuchaczy apel, aby ofiarne społeczeństwo złożyło się na aparat radiowy dla kpt. Wentrauba.

Prośba została spełniona. W dniu 3 bm. kpt. Edward Bodzicz w imieniu korpusu oficerskiego 11-go Oddziału Wojsk Ochrony Pogranicza, wręczył ociemniałemu powstańcowi 6-cio lampowy odbiornik szwedzki, zakupiony ze składek oficerów.

Nowy polski film

WARSZAWA (B. I.). Zespół „Ogniwo“, który jest jedną z grup produkcyjnych P. P. „Film Polski“, a w skład którego wchodzi: reżyser Eugeniusz Cękalski, operator: St. Wohl i scenarzystka Krystyna Świnarska, ukończył opracowanie scenopisu nowego pełnometrażowego filmu polskiego pt. „Jasne lany“.

Akcja toczy się w środowisku wiejskim na tle wydarzeń, związanych z elektryfikacją wsi. Głównym bohaterem dramatu jest młody nauczyciel, świeżo przybyły z miasta.

Zespół „Ogniwo“ rozpoczął już przygotowania do produkcji tego filmu.

Młodzież czechosłowacka do młodzieży polskiej

PRAGA PAP. Centrala związków młodzieży w Czechosłowacji wysłała młodzieży polskiej z okazji Tygodnia Zachodnich Ziemi Odzyskanych depechę, w której wyrażają podziw dla dokonanej przez nią pracy nad odbudową Polski.

Jednocześnie w depeszy wyraża się pewność, że granica na Odrze i Nysie jest nie tylko definitywną granicą Polski, ale również wałem obronnym całej Słowiańszczyzny przeciwko niemieckiej agresji.

14 Kongres Krajowy Pracowników Przem. Poligraficz.

WARSZAWA PAP. W dniach 22 do 25 czerwca br. odbędzie się we Wrocławiu 14 Kongres Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Poligraficznego w Polsce. Komisja Centralna Związków Zawodowych w

imieniu ZZ Pracowników Przemysłu Poligraficznego wysłała zaproszenia na powyższy Kongres do Anglii, ZSRR, Czechosłowacji, Francji, Holandii, Jugosławii, Rumunii, Szwajcarii, Szwecji, USA i Bułgarii.

Zaburzenia na Cyprze

LONDYN (obsł. wł.). W żydowskim obozie imigranckim doszło do zaburzeń i starcia ze strażą obozową. Żydzi usiłowali podpalić trzy bramy obozowe. W czasie starcia ze strażą 1 osoba została zabita a 6 rannych. Jednocześnie Żydzi ogłosili strajk głodowy.

Nowa fabryka papierosów

WROCLAW (obsł. wł.). Odbędzie się tu poświęcenie i otwarcie nowej fabryki papierosów, która będzie produkowała papierosy o rocznej wartości 4 miliardów złotych.

Na powodzian

WARSZAWA (B. I.). Zarząd Główny Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych przekazał Nadzwyczajnej Komisji Pomocy dla Ofiar Powodzi kwotę 100.000 zł.

Nowe transporty koni

GDANSK PAP. W dniu 19 bm. wszedł do portu gdańskiego duński parowiec „Danix“, który przybył z Helsingborg (Szwecja) przywożąc pierwszą partię koni z dostaw UNRRA, zablokowanych swego czasu w lodach pomiędzy Danią a Szwecją. Statek przywiózł w pierwszej turze 347 sztuk koni.

La Guardia o planie Trumana

NOWY JORK PAP. Dziennik „PM“ z 20 bm. zamieszcza artykuł Fiorello La Guardia pod tytułem: „Dlaczego plan Trumana jest niewykonalny“. La Guardia stwierdza, że wielu posłów głoszących za udzieleniem pomocy Grecji i Turcji czyni to raczej niechętnie. Nie wielu członków kongresu — zdaniem La Guardia — zdaje sobie sprawę z konsekwencji udzielenia pomocy, która nie ma na celu nakarmienia głodnych ani odbudowy zniszczonego kraju, ale ma być wydana na cele wojskowe. „Im więcej — pisze La Guardia usiłuje się wykazać, że Stany Zjednoczone pragną współpracować z ONZ, tym jest oczywiste, że w tym przypadku pominięto ONZ“.

La Guardia uważa, że interwencja

w Grecji i Turcji zaważy poważnie na wyborach prezydenta w przyszłym roku. Zdaniem La Guardia sprawa Grecji powinna być przedstawiona ONZ, która ze swej strony powinna rozstrzygnąć 5-cio letni międzynarodowy nadzór nad gospodarką w Grecji. Po tym okresie należałoby przeprowadzić w Grecji reformy, zalecone przez międzynarodową komisję.

Wykrycie niemieckiego magazynu broni

PRAGA PAP. Czechosłowackie władze bezpieczeństwa wykryły w okolicy Aszu w Czechosłowacji, wielki tajny niemiecki magazyn broni i amunicji. W dobrze zamaskowanym ukryciu znaleziono wielką ilość karabinów maszynowych i zwykłych, granatów, min, stacje telefoniczną oraz amunicję. W związku z tym wykryciem prasa czechosłowacka podkreśla, że Niemcy ciągle jeszcze myślą o zemście i przygotowują się do niej.

Po katastrofie w Texas

NOWY JORK PAP. Robotnicze drużyny ratownicze poszukiwały w sobotę wśród dymów płonącej jeszcze nafty dalszych ofiar środowiska katastrofy w Texas City.

Dokładna ilość ofiar nie jest jeszcze znana. Amerykański Czerwony Krzyż, który zajmuje się akcją niesienia pomocy, ustalił, że dotychczas liczba zabitych wynosi 580 (przy czym istnieje możliwość dwukrotnego podania niektórych nazwisk na liście ofiar), zaś rannych 3 tysiące osób.

Przebieg tu nieju s achowego

WARSZAWA (obsł. wł.). W dalszym ciągu rozgrywek międzynarodowego turnieju szachowego Smysłow poddał się Grigorowicowi, który jest poważnym kandydatem na pierwsze miejsce w rozgrywkach.

Młodzież polska dla młodzieży hiszpańskiej

Federacja Zjednoczonej Socjalistycznej Młodzieży Hiszpanii.

Paryż, dn. 22. I. 1947 r.

Drodzy Przyjaciele!

Ponownie zwracamy się do ruchu światowego młodzieży z wołaniem o interwencję w obronie Hiszpanów, ofiar terroru frankistowskiego. Młodzież hiszpańska zwraca się o pomoc do Was, którzy czuliście na sobie rozdieranie żywego ciała ludzkiego, do Was, którzy potraciliście najlepszych Wam ludzi, którzy macie zrujnowane ognisko, którzy znacie hańbę narodowego upokorzenia i krzywdy.

Powiadaliśmy już Was, że w więzieniu Coto w Gijon (Austria) znajduje się w zamknięciu kierownik naszej organizacji w Euskadii (kraj Baskijski), Komendant Armii Republikańskiej, Celestyno Uriarto. Nasz towarzysz jest obiektem najstraszliwszych tortur, jak mógł to stwierdzić konsul Chili w Bilbas, który po niezliczonych staraniach otrzymał wreszcie zezwolenie na odwiedzenie go w więzieniu. W tych dniach frankiści popełniają zbrodnie potworne, faszyzm chce wymordować swych wrogów w jak najszybszym czasie. W Kwaterze Głównej Bezpieczeństwa w Madrycie, zabity został uderzeniami kija znany patriota Eduardo Sanchez Biezma. Dnia 14 stycznia została wyprowadzeni z więzienia Carabanchel i rozstrzelani na cmentarzu tej wsi patrioci Isasa i Yorandi, Celestyno Uriarto znajduje się w wielkim niebezpieczeństwie, on może być zamordowany w bestialski sposób, gdyż od kilku dni rząd frankistowski nie przepuszcza żadnych o nim wiadomości. Oto inny fakt, który wskazuje na konieczność bezwzględnej szybkiej mobilizacji młodzieży demokratycznej. W listopadzie toczył się ubiegłego roku proces przeciwko 20-tu młodym w wieku od 15—18 lat, w tym dwie dziewczyny. Sąd Specjalny w Madrycie skazał 9 z nich na karę śmierci, a pozostałych na karę 30 lat więzienia. Znany imiona 2 z pośród nich: Jose Luis, Sanchez i Gonzales Barona. Oskarżeni są o współdziałalność w przechowywaniu bomby w mieszkaniu falangisty, na co jednak brak dowodów pewnych. Ponadto należy podkreślić, że podsądni są niepełnoletni i na mocy prawa nie podlegają kompetencji Wojskowego Sądu Specjalnego. Ale dla frankistów prawa nie istnieją. Według wiado-

mości jakie doszły do nas w grudniu wyrok na nich jeszcze nie zapadł w więzieniu w Ventos w Madrycie zamknięta jest młoda Consuelo Alfonso, przeciwko której frankiści nie mieli innych zarzutów, jak tylko ten, że organizowała akcję pomocy solidaryzującej się z więzionami patriotami. Za tę humanitarną akcję Consuela Alfonso jest więziona i katowana. Komisja składająca się z angielskich pań, zwiedzała więzienie w Ventas i stwierdziła bardzo zły stan sił więziennej Consuelo. Oto, drodzy przyjaciele trzy konkretne fakty pomiędzy setkami innych, oto niezbita dowody frankistowskiego barbarzyństwa. Uważamy, że istnieje możliwość, by ich wyratować. Dlatego młodzież hiszpańska zwraca się do Was, abyście się przyłączyli jak najszybciej do wspólnie podjętej akcji ratowania ich od śmierci. Wszystkie organizacje młodzieżowe Waszego kraju — i wszyscy Wasi najwybitniejsi kierownicy, ludzie nauk, profesorowie, mężowie stanu itd. niech się interesują losem wyżej wymienionej młodzieży, niech wyślą pisma do Sekretariatu Generalnego O. N. Z. z prośbą by została zorganizowana delegacja ONZ., która by odwiedziła więzienie hiszpańskie i stwierdziła w jakich warunkach znajdują się tysiące uwięzionych patriotów. Niech delegacja ta wymoże od rządu frankistowskiego w imię najbardziej elementarnych praw szacunku dla ludzkiego życia i wolności dla Celestyno, Uriarto, Consuelo Alonso, Jose Luis, Sanchez, Gonzales Barona i ich nieletnich towarzyszy. Niech celowi temu służą, wszystkie Wasze znajomości i stosunki z ludźmi i organizacjami młodzieżowymi innych krajów, działajcie, aby transmisje radiowe naszego kraju, przeznaczone na zagranicę odczytały opracowania przeznaczone do zmobilizowania młodzieży całego świata w obronie antyfrankistów, którym grozi śmierć. My Was prosimy, drodzy przyjaciele, abyście nas powiadomili o wszystkich podjętych przez Was staraniach i rezultatach. W oczekiwaniu w jak najszybszych od Was wiadomości, ślemy Wam serdeczne pozdrowienia, aby wysiłek młodzieży całego świata, dążącej do pokoju i demokracji, odniósł pełny tryumf.

Za Kom. Wykonawczy Zjednoczonej Socjalistycznej Młodzieży Hiszpanii.

Do

Sekretariatu Organizacji Narodów Zjednoczonych na ręce Sekretarza Generalnego p. Trygve Lie.

Prawie dwa lata minęły od czasu uwolnienia ludzkości od hitleryzmu.

My młodzież polska pamiętamy dobrze czasy, kiedy faszyci dając do zagłady naszego narodu przez obozy, więzienia, tortury i egzekucje wyniszczyli 1/3 ludności Polski zostawiając nam 1,5 mil. sierot, a nasze straty materialne sięgają 20 miliardów dolarów.

Bestialskie metody faszystów znamy więc dobrze i doskonale rozumiemy cierpienia patriotów hiszpańskich gnębionych przez wroga tego samego i dlatego czujemy się w pierwszym rzędzie upoważnieni do występowania w obronie naszych kolegów z Hiszpanii, którzy do dzisiaj walczą przeciw faszystowskiemu reżimowi gen. Franco.

Podziwiamy naród hiszpański za jego nieustępliwość i 10-cio letnią walkę z rodzimym ciemnym tyfem. Niestety akty terroru ze strony faszystów trwają nadal, ostatnio aresztowania stały się coraz częstsze coraz bardziej masowe.

W więzieniach przebywają młodzi przywódcy Ruchu Oporu, Uriarte Consuela, Alonso, Jese Luis, Sanchez Genzales, Baron i inni.

Młodzież Polska gorąco popiera prośbę młodzieży hiszpańskiej o zorganizowanie delegacji ONZ wspólnie z przedstawicielami SFMD dla zbadania w jakich warunkach znajdują się więźniowie polityczni w Hiszpanii.

Żądaniem naszym jest konieczne zlikwidowanie gen. Franco, który kontynuuje idee i metody Hitlera.

Młodzież Polska zwraca się z gorącą prośbą, aby ONZ interweniowała w sprawie uwolnienia młodych patriotów hiszpańskich z życia których grozi niebezpieczeństwo. Jesteśmy pełni wiary w skuteczność interwencji ONZ i mamy nadzieję, że dzięki niej nasi bohaterscy koledzy znajdą wolność i cały lud hiszpański będzie mógł gospodarzyć swobodnie we własnej ojczyźnie.

Łączymy wyrazy najgłębszego szacunku

Za Komitet Pomocy Demokratycznej Młodzieży Hiszpańskiej.

Rytm Kujaw

Pow. włocławski

POBÓR.

Dzisiaj, dnia 22 kwietnia rb. przed 1-ą Komisją Poborową stają poborowi rocznika 1926, zamieszkali w mieście i gminie Przedecz. Komisja urządza we Włocławku przy ul. Łaziennej.

Jutro, t. j. dnia 23-go kwietnia rb. stają poborowi z miasta Lubrańca i gminy Klóbki. (at.)

Pow. nieszawski

RADZIEJÓW.

POBÓR.

Dzisiaj, dnia 22 kwietnia rb. przed 3-ą Komisją Poborową urzędującą w Radziejowie stają poborowi zamieszkali w gminie Sędzin.

Jutro, t. j. dnia 23-go kwietnia rb. stają poborowi zamieszkali w Aleksandrowie i w gminie Raciążek. (at.)

Pow. lipnowski

LIPNO

POBÓR.

Dzisiaj, dnia 22 kwietnia rb. przed 2-ą Komisją Poborową urzędującą w Lipnie stają poborowi zamieszkali w gminie Jastrzębie.

Jutro, t. j. dnia 23-go kwietnia rb. stają poborowi zamieszkali w gminie Dobrzejewice. (at.)

Pow. inowrocławski

INOWROCŁAW.

WYNIK SZACHOWYCH MISTRZOSTW

Pod protektoratem prezydenta miasta ob. Mariana Adamowicza, odbył się w Inowrocławiu doroczny turniej indywidualnych, szachowych mistrzostw miasta na rok 1947 o puchar przechodni ś. p. prezydenta Apolinarego Jankowskiego.

Gra zawodników stała na wysokim poziomie. Świadczy o tym minimalna różnica w punktach zdobytych przez czołowych graczy.

Mistrzem miasta został Nowacki Wacław (8 i pół pkt.); II miejsce i tytuł wicemistrza zajął Burdelak Bogdan (7 i pół pkt.); III i IV miejsce Górny W. i Chybiński F. (7 i pół pkt.); V Malec J. (7 pkt.); VI Hajek E. (6 pkt.); VII Górny M. (5 pkt.); VIII Szatkiewicz G. (4 i pół pkt.); IX Kozłowski L. (4 pkt.); X—XI Litwicki A. i Szwed F. (3 pkt.); XII Nickowski J. (2 i pół pkt.).

Skośnooka śmierć

VI.

„Soejima aresztowany za usiłowanie puszczanie w obieg fałszywych banknotów“.

Natychmiast dwóch urzędników policyjnych udało się do Denver, gdzie przesłuchano Soejima. Opowiedział o swojej ucieczce, która obfitowała w różne przejęcia. Wszędzie napotykał na swych śmiertelnych wrogów z innej bandy i musiał uciekać przed nimi do miasta. Dopiero w Denver poczuł się lepiej. Zawari tu przyjaźń z paroma Chińczykami, którzy byli dlań bardzo uprzejmi...

Chińczycy ci oświadczyli mu, że on, jako człowiek obcy w tym mieście, mógłby im oddać wielkie przysługi. Mianowicie udało im się dokonać szczęśliwie wielkiego włamania. Zaproponowali mu więc, aby przyłączył się do ich związku. Soejima zgodził się. Zażądali wzajemnie za to, aby udał

się do banku celem zmiany banknotu dwudziestodolarowego, gdyż — jak mówili — policja śledzi tylko Chińczyków, a Japończyk nie wzbudzi podejrzeń. Jeśli ta operacja mu się uda, to dadzą mu później więcej pieniędzy.

Soejima zgodził się. Udał się do banku, lecz w tym samym momencie kiedy podsunął ku kasjerowi banknot, poczuł, iż czyjaś ręka spoczęła na jego ramieniu. Był to bankowy detektyw.

Najdziwniejsze w tej całej historii było to, że bank został powiadomiony przez jakiegoś anonimowego informatora, iż pewien Japończyk będzie starał się zmienić fałszywy banknot. I rzeczywiście, ów dwudziestodolarowy banknot, jaki Soejima otrzymał od Chińczyków, był fałszywy.

W ten sposób Soejima został wydany policji przez anonimowych donosicieli. Według wszelkiego prawdopodobieństwa byli to zaufani trustu szulerów, którzy w ten sposób chcieli się pozbyć niewygodnego im człowieka.

Soejima tłumaczył się, że Hiroshi był łotrem powszechnie zniechęconym, że usiłował do niego strzeić i że w obronie własnej zabił Hiroshiego z jego własnego rewolweru. Lecz policjanci kiwali niedowierzająco głowami, gdyż wiedzieli, że Hiroshi pracował nożem, a nie rewolwerem.

Ostatecznie Soejima zeznał, że zabił Hiroshiego wśród kłótni powstałej przy grze. Został skazany na dożywotnie więzienie.

I teraz dopiero zaczęła się właściwa tragedia skośnookiego zabójcy.

W więzieniu Sing-Sing żyją potwory. Na wolności znęcali się oni nad bezbronnymi i teraz, za murami więziennymi, nie zmienili swych me-

tod. Soejima stał się przedmiotem niezwykle ponurych żartów.

Trzeba tu dodać, że morderca ten był człowiekiem mocno ograniczonym i nie orientującym się w procedurze sądowej. To też współwięźniowie wmówili w niego, że sąd zażartował sobie z niego, skazując na dożywotnie więzienie. Naprawdę został skazany na śmierć — lada chwila zjawia się dozorca, aby go wyprowadzić na stracenie.

Soejima uwierzył w ten potworny kawał. Każde skrzypnięcie drzwi, każdy zgrzyt klucza, kroki na korytarzu, ukazanie się dozorca wprawiało go w śmiertelny strach. Oblewał się zimnym potem, przeżywając kilkadziesiąt razy dziennie przedśmiertne obawy.

To wszystko wyczerpało go do tego stopnia, że władze umysłowe odmówiły mu posłuszeństwa. Musiano go usunąć z Sing Sing do zakładu obłąkanych.

Koniec.

Kronika Włocławka

Kalend. Rzym.-Kat. — Sotera i Kaja.
 Kalendarzyk Słowiański — Strzermymira.
 Wschód słońca 4.35 — zachód 18.43.
 Byżur lekarza Ubezpieczalni Społecznej naseny: dr Sernicki, Szpital św. Antoniego.
 Apteka dyżurna przy ul. 3 Maja.
 Karetka PCK tel. 15-41 — Przedmiejska 1.
 Młocja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.
 Straż Pożarna tel. 12-34.
 Kino „BALTYK“ — Dzień wielkiej przygody.
 Kino „POLONIA“ — Zjazd na rozdrożu.
 Kino „OŚWIATOWE“ ul. POW. 8 — „Meksyk“.
 Początek o godz. 18.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
NIECZYNNY

W lusterku

A wszystko razem

Pragnąc uzyskać jeden papierek, muszę w urzędzie złożyć ze cztery: dąć zaświadczenie wpłacić a conto... Słowem, jak w filmie, cały z tym montaż.

To już nabiera pewnego stylu z kwiatka na kwiatek, jak ten motylek tutaj podanie, tam asygnacja, a wszystko w sumie to biurokracja.

ACAPTY.

ZEBRANIE ORGANIZACYJNE.

Zarząd Włocławskiego Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza zawiadamia, że dnia 23 kwietnia br. to jest w środę, o godz. 17-tej odbędzie się w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej przy ul. Karnkowskiego zebranie organizacyjne Komitetu uczczenia rocznicy Święta Zwycięstwa dnia 9 maja.

Wszystkie instytucje, Duchowieństwo, Władze Wojskowe, Organizacje Społeczne, Polityczne, Zawodowe i Młodzieżowe, pragnące uczcić wielkopomny dzień Zwycięstwa proszone są o delegowanie na zebranie swoich przedstawicieli. (w.).

EGZAMINY DLA EKSTERNÓW.

Kuratorium komunikuje, że w czerwcu br. odbędą się egzaminy dla eksternów z zakresu gimnazjum ogólnokształcącego (mała matura) przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w Toruniu. Kandydaci, pragnący otrzymać świadectwo, powinni wnieść podanie do Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu do dnia 10 maja br. zaznaczając, z jakiego języka obcego nowożytnego pragną zdawać. Jednocześnie należy dołączyć życiorys, metrykę urodzenia, wykaz lektury z języka polskiego i obcego nowożytnego, świadectwo szkolne o ile posiadają, 2 fotografie z podpisem oraz taksę w wysokości 300 zł.

Egzaminy dojrzałości odbędą się we wrześniu br. Termin wnoszenia podań upływa 15 sierpnia.

BUDŻET UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ.

Dnia 16 bm odbyło się posiedzenie Rady Ubezpieczalni Społecznej we Włocławku, na którym uchwalono budżet na 1947 rok.

Przychód uchwalono w kwocie 63.180.400 zł.

Po stronie wydatków przewidziano: na zasiłki — 6.400.000 zł.; na pomoc lek. — 13.168.400; na leki — 12.572.900; szpitale — 12.797.500; na profilakt. — 1.800.000; na obce ubez. — 415.000; na admin. — 5.652.600; na ogólne wydatki — 9.655.300. Razem 62.461.700 zł.

„BRDA“ — „ORZEL“ 9:7.

W ubiegłą niedzielę rozegrano w mieście naszym mecz bokserski o mistrzostwo klasy B pomiędzy drużynami RKS „Orzeł“ z Włocławka i KKS „Brda“, który dał zwycięstwo drużynie Bydgoszczan, w stosunku 9:7.

Wyniki poszczególnych walk przedstawiają się następująco:

Waga musza Krajewski z „Orla“ zdobył punkty walkowerem, waga kogucia Numbryk z „Brdy“ wygrał na punkty z Witczakiem, waga piórkowa Hoffman z „Brdy“ pokonał Lassotę, przy czym sędzia przerwał walkę w drugiej rundzie wobec niezdolności prowadzenia walki przez Lassotę z powodu otrzymanych ciosów, waga lekka Bindek „Brda“ przegrał z Krysiakiem, przy czym w drugiej rundzie lekarz zabronił Bydgoszczaninowi walczyć dalej naskutek kontuzji, waga półśrednia Kli-mecki zremisował z Bretezem I, waga średnia Tabaczyński z „Brdy“ zwyciężył na punkty Konarzewskiego, waga półciężka Jabłonka z Brdy zwyciężył przez techniczny k.o. Lewandowski. W wadze ciężkiej Romantowski z „Orla“ wygrał walkowerem wobec niestawienia się zawodników.

Orzeczenie sędziów punktowych w wadze średniej, zdaniem naszym, krzywdzi Konarzewskiego, który powinien był uzyskać remis.

Odnośnie walki tej nadmienić należy, że zaszedł drobny incydent w związku z niesprawdzeniem rękawic przez sędziego u zawodnika „Brdy“.

Na ringu sędziował sędzia Rozmarzynowski, jak zwykle dobrze, jakkolwiek zachowanie się części publiczności mogłoby wytrącić z równowagi niejednego. Protesty oraz hałas w niektórych wypadkach były zupełnie zbyteczne. (w.).

KURS HIGIENY.

W dniu 22 bm. rozpoczyna się we Włocławku kurs bezpieczeństwa, higieny i ustawodawstwa pracy. Wykłady będą odbywały się w świetlicy Miejskiej Straży Pożarnej przy ulicy Zabiej w dniach od 22 do 30 kwietnia 1947 r. od godz. 10 do 16.

Kawiarnia-Restauracja „KUJAWIANKA“
 W WŁOCŁAWKU, ul. 3 Maja Nr 8, tel. 16 98
 Lokal przystępny dla świata pracy!
 WYDAJE:
Obiady popularne z 2 ch dań — 70 zł.
Dania Barowe — od 70 zł
Porcje à la carte — od 100 zł
 Kuchnia pod nowym zarządem
 Codziennie koncertuje pierwszorzędnny zespół koncertowo - dancinowy od godz. 20
 W niedziele i święta **Matinée** od g. 13-15
 Uprzejmie zaprasza — A. SADOWSKI

Po premierze „Wesela“

Pisząc o „Weselu“ Wyspiańskiego nie ma się ochoty używać własnych zwrotów i z przyjemnością dla odzwierciedlenia wrażeń użyłoby się wyjątków z tego arcydzieła. Bo wszystko jest bliskie, bo wszystko tam jest nasze i przesycone potęgą geniusza.

Oczyrna poety patrzmy do wnętrza bronowickiej chaty, gdzie tłoczą się goście różnych warstw społecznych, gdzie obok radości ileż jest zgrzytów ironicznej chłosty, gdzie płaczą nam w duszy nasze wady dawne, i jawi się groza zguby.

Wyspiański ukazuje to wszystko poprzez przyzmat bólu wielkiego, który ma serce krawiwił z powodu szamotanicy się polskich sił twórczych w ogromnym bezładzie.

Ze sceny płynie kraśność purpurowych chust, biel sukman chłopskich i jarzą się oka pawich piór. Huczą basy, dźwięczą skrzypki i nieraz tchu braknie, by śledzić te obrazy...

A obok tego rozbrzmiewa gwara ludowa niespaczona polemem światowości, zaklęta jedynie w czarodziej-ską formę wiersza i przeplatana rozmową uczoną, polyskującą ogniem rytmiki i rymu.

W tym zawrotnym, zaklętym kręgu wraz z zaproszonym na wesele chochołem, ukazują się nagłe wizje, które stają przed odpowiednią postacią i w oczy jej nicość rzucają...

I jakkolwiek sceny zdają się rwać na strzępy, łączą się one w jedną wielką i bliską nam całość, nie tylko literacką, ale i malarską, bo przecież widz niejednokrotnie podświadomie poprostu wyczuwa spotęgowanie wrażeń barw...

Teatr szkolny Gimnazjum Ziemi Kujawskiej wystąpił z premierą „Wesela“ w dniu 19 kwietnia 1947 roku. Młodzi wykonawcy zrobili wielki wysiłek, by sprostać temu niełatwemu zadaniu. Każdy z nich dołożył wszystkich starań, by wczuć się w to piękno, by je oddać możliwie najlepiej. Na każdym kroku dostrzegało się troskliwość i subtelną opiekę ich kierownika literackiego i reżysera w jednej osobie, prof. Gniazdowskiego. Że były pewne ustereki i niedociągnięcia w grze, trudno się temu dziwić, ale z całą przyjemnością podkreślić należy głęboki pietyzm, z jakim potraktowano tekst arcydzieła. Nie było spazczenia tekstu, który opanowano bardzo dobrze, nie było powierzchowności.

Ulewicz stworzył postać Wernyhory z dużą ekspresją i siłą. Wydobył potrafił w niektórych momentach znaczną dozę dramatyczności. Dobrymi družbami byli Suszczak i Kobyłecki, przy czym ten ostatni, grający Jaśka w końcowej scenie umiał silnie zaakcentować rozpacz serdeczną. Znany nam już z „Zemsty“ Słowiński poruszał się z wielką swobodą i zagrał trudną rolę pana młodego ze szczerem temperamentem, unikając sztuczności. Ładnie również wypełnił zadanie „objaśniania“ przed każdym aktem.

Powojewski dał dowód, że wczuć się silnie w rolę gospodarza i że potrafi rozwinąć skalę głębokich przeżyć. Darnowski z krótkiej swej roli wywiązał się dobrze i z umiarem. Na słowa pochwały zasługują również staranne opracowanie roli Czepca przez Osieńskiego. Nieco za cichy był dobry w ruchach Krauze jako Stań-

czyk. Umiął w kilku momentach podkreślić, że jego ironia była przepełniona bólem. Chochoła, jęczącego żalostnie swe szyderstwa może nieco za rozwekłe skandował Wazgrid.

Odnośnie postaci kobiecych, zdajemy sobie sprawę, że poeta potraktował je raczej drugorzędnie i dlatego mniej w nich być może dynamiki. A jednak i tu młode odtwórczynie zrobiły bardzo dużo.

Bardzo miło wypadła rola panny młodej w wykonaniu Plińskiej. Pełną temperamentu Kliminą była Krużewska. Z wielkim umiarem i spokojem zagrała Fromówna, która czuła się na scenie bardzo pewnie. Dębicka z zrozumieniem ujęła rolę Rachel, jakkolwiek miałym pewnie zastrzeżenie co do charakterystyki. Natomiast z uznaniem podkreślić należy jej wyrazistą dykcję. Cholewińska i Michowska grały bezpretensjonalnie. Może nieco za młodo wyglądała Gospodyni. Dobrą radczynią była de Callier.

Staranny, efektowny i malowniczy układ tańców, będący wynikiem pracy prof. Gniewkowskiego. Dyskretna i dobrze dostosowana przez prof. Kowalewskiego muzyka. Stroje, będące wynikiem pracy uczniów pod kierunkiem zawsze czynnej p. Person i wielu innych ludzi dobrej woli. Trafna charakterystyka poszczególnych postaci Buczkowskiego i dobre efekty świetlne. Oto suma wrażeń.

I jeszcze jedno. Suflerki bez zarzutu. Nie słyszeliśmy ich zupełnie. I w tym kierunku potrzebne są zdolności i umiar.

Nie sposób tu omówić wszystkie szczegóły i role. Nie ma się przy tym chęci wyszukiwania usterek, skoro całość wypadła tak ładnie.

Dekoracje profesora Redera trafnie ujęte osiągnęły zamierzony cel. Wystawa wierna i bardzo dobra. Zasługa to wielka prof. Gniazdowskiego, który z rzadką starannością i artyzmem wyreżyserował całość, zwracając uwagę dosłownie na wszystko. Dzięki niemu byliśmy na „Weselu“. Pracował z zapalem i wytrwale tak jak i jego artyści.

Za to należy im się głęboka wdzięczność i uznanie.

Andrzej Gryf.

Ogłoszenia drobne

POSZUKUJĘ letniska, dużego czystego pokoju z kuchnią na parterze, na lipiec i sierpień w Dolnym Szpetalu lub Michelinie. Zgłoszenia kierować do administracji pod Nr. 3117. (3117)

SPRZEDAM maszynę do pisania w dobrym stanie. Wiadomość: Cyganka 13 m. 5. (3115)

UDZIELAM lekcji angielskiego prefekt i matematyki, piszę i tłumaczę listy z Ameryki. Włocławek, Żytia 80 m. 3. (3113)

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę odzieżową. Grabski Franciszek Włocławek, Łęska 16b. (3114)

WYKWALIFIKOWANA gospodyni-kucharka potrzebna od zaraz do kasya oficerskiego. Podanie, życiorys i odpisy świadectw składać do dnia 26 bm. Spółdzielnia „Pontonier“ ul. Żytia 71 — koszar. (3116)

Red. i Admin.: Włocławek, ul. Brzeska 4. Tel. 11-26
 Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.
 Ogłoszenia przyjmują Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 3-ej do 5-ej w soboty od 9-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w g. 14-15 z wyj. świąt i dni przedświątecznych nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
 Wydawca: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
 E — 211/4
 DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Wszystkie ogłoszenia: Ogłoszenia drobne po 5 zł, za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, ogłoszenia nekrologi: 1 mm. szerokości i szpalta po 5 zł. ogłoszenie 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Adm. str. 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Adm. str. 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Adm. str. 10 zł.